

Preek Lukas 24:36-53

- Schildwolde, 19 april 2015
- Kees van Dusseldorp
- Bevestiging ambtsdragers

Liturgie:

Votum en groet

Ps.122:1,3

Wetslezing

Ps.70

Gebed

Lezen: Luk.24:36-53

Jes.49:1-6

Ld.297

Preek Luk.24:46-49

Ld.218

Bevestigingsformulier

Ps.135:1,2,8 (beurtzang)

Opdracht

Ps.135:12

Gebed

Collecte

Gemeentelied

Zegen

Ondertekeningsformulier & uitreiken boeken

Gemeente van Christus,

** te ingewikkeld?

Hebben we het ingewikkeld gemaakt? Kerkzijn, ouderling of diaken-zijn, werkgroepen en taakgroepen, gemeentestructuur met kringen, allerlei regelingen en regeltjes, gewoonten, afspraken en onuitgesproken verwachtingen, om nog maar te zwijgen van allerlei discussies in het kerkverband. Laatst verzuchte iemand dat je minstens HBO-niveau moest hebben om te begrijpen hoe het in de kerk toegaat. Zou het daarmee te maken hebben, dat veel mensen opzien tegen het ambtsdragerschap?

Hebben we het te ingewikkeld gemaakt? Het geloof, met alles wat daarbij hoort. Over de drie-eenheid, over de uitverkiezing, over Gods voorzienigheid, over Israel, goede werken, de zonde, het ontstaan van de wereld en de uitleg van de Bijbel. Laatst verzuchte een belijdeniscatechisante dat zij nog zoveel dingen niet begreep en niet wist, ondanks alle catechisaties en godsdienstlessen. Misschien had ik het ook wel een beetje te moeilijk gemaakt.

Ja, soms maken wij het te ingewikkeld. Dat vind ik wel. Hoewel ik zelf best houd van een stevig theologisch debat, van een pittige discussie over hoe we het in de kerk hebben geregeld, of van een persoonlijk gesprek over wat nu wel of niet Gods bedoeling is met bv huwelijk of samenwonen. Dat mag en moet gedaan worden. Maar het wordt té ingewikkeld, als we het belangrijkste uit het oog verliezen. Als we verzanden in details en regels. Als we net doen alsof iedereen hetzelfde moet denken en doen. Als we vergeten wat ons bindt en wat ons drijft in ons leven, in ons geloof en in ons samenleven. Als we niet meer kunnen uitleggen wie de liefde van ons hart is: Jezus Christus.

** de laatste woorden pakken de kern

Daarom lijkt het mij goed om vanmorgen te luisteren naar de laatste woorden van Jezus Christus. De laatste woorden die Lukas heeft opgenomen in zijn levensbeschrijving van Jezus. Je mag verwachten dat 'iemand's laatste woorden' de kern pakken.

Als ik komende donderdag op de kerkenraadsvergadering aan de vertrekkende ambtsdragers zou vragen: 'geef ons nog iets mee, wat u belangrijk vindt', dan gaan ze niet een preek van een kwartier houden. Maar dan vatten ze het belangrijkste samen. Terugkijkend op hun periode als ouderling of diaken, met inzicht in het werk van God, met een geestelijke feeling voor wat de gemeente nodig heeft en misschien met de bemoediging dat ze zich op een andere manier voor de kerk blijven inzetten.

Afscheidswaarden pakken de kern. Ik vermoed dat dat voor Jezus gold. Dat Hij heel bewust met deze waarden afscheid nam van de leerlingen. Maar zeker geldt het voor de evangelist Lukas, die nog een keer heel duidelijk maakt: met wie hebben wij eigenlijk van doen met Jezus? Even tussen haakjes – ik vind het prachtig om te zien hoe allerlei motieven uit hoofdstuk 1 hier weer terug komen: de tempel in Jeruzalem, de priester met het zegengebaar, de blijdschap en de boodschappers van God, in dit geval niet de engel Gabriel, maar de getuigen van Jezus.

De afscheidswaarden van Jezus. Dat moet ik wel nuanceren. De apostel Johannes schrijft dat Jezus na zijn hemelvaart doorgegaan is. En dat alle boeken van de wereld niet kunnen bevatten wat Jezus allemaal zegt en doet op aarde. Maar dat is toch op een andere, meer geestelijke manier dan toen zijn leerlingen nog zijn handen en voeten konden zien, hem konden aanraken en met hem een geroosterd visje konden eten. De woorden waar we vanmorgen bij stilstaan, zijn de laatste woorden die met een microfoon vastgelegd hadden kunnen worden, als ze zulke techniek toen al hadden gehad.

De afscheidswaarden van Jezus pakken de kern. En ik ben ervan overtuigd dat het van het grootste belang is, om steeds weer terug naar de kern te gaan. Niet alleen, omdat er gemakkelijk van alles en nog bij komt, waardoor geloof en kerk ingewikkeld dreigen te worden. Maar vooral omdat terug naar de kern altijd betekent: terug naar je hart, terug naar Gods liefde, terug naar Jezus Christus.

** de missie van Jezus

‘Nu gaat het goede nieuws naar alle volken.’ Dat is de kern van Jezus laatste woord. Dat is best opvallend. Je kunt het eigenlijk geen afscheidswaard noemen. Het is meer een startschot. Eindelijk kan het nu beginnen. Alles wat nodig was voor de voorbereiding, is geregeld. Jezus heeft gedaan wat hij moest doen. Blijkbaar om dit voor elkaar te krijgen. Dit is zijn missie: ‘Nu gaat het goede nieuws verder. Naar buiten. De wereld over.’

Het laatste woord van Jezus gaat over de doorgaande beweging van het evangelie. Dan kun je toch de conclusie trekken, dat Hij daarop steeds gericht is geweest? Het goede nieuws naar alle volken. Dat heeft Hij steeds voor ogen gehad. Toen Hij onderwijs gaf over het Koninkrijk. Toen Hij zich stap voor stap richting het kruis liet brengen. Toen Hij zijn leven gaf als offer voor de zonden. Nu dat allemaal achter de rug is, kondigt Hij de volgende fase aan: het evangelie naar alle volken. Dat was zijn missie. Dat is zijn missie.

Die beweging loopt nog door. In deze nieuwe fase is het beter dat de Meester niet meer vanaf de aarde de zaak organiseert, maar vanuit het hoofdkwartier de bewegingen regisseert. Daarom is zijn afscheid geen finish, maar een start. Daarom is er geen sprake van verdriet, maar van blijdschap. Jezus is gepromoveerd, omdat het Koninkrijk nu internationaal gaat. Daarom kan Lukas het ons ook zo kort vertellen. Als je alleen Lukas zou lezen, krijg je de indruk dat dit allemaal in de eerste en enige ontmoeting gebeurt die Jezus met zijn leerlingen heeft gehad na zijn opstanding. We weten dat veel meer ontmoetingen zijn geweest, dat er veertig dagen overheen gegaan zijn en dat er veel meer besproken is. Lukas vat het samen. Het onderwijs van Jezus over verleden, heden en toekomst. De verschuiving van de aandacht van Israel naar de volken, van het werk van de Messias naar het werk van de leerlingen. Je leest het in één adem. En in die ene adem worden de leerlingen in beweging geblazen. En wij erbij.

‘Nu gaat het goede nieuws verder. De wereld over. Naar alle mensen.’ Dat is het resultaat van Jezus’ werk. Het is belangrijk om gevoel te krijgen voor die missie van Jezus. Want daardoor begrijp je dat kerk-zijn geen doel op zichzelf is, maar een middel in die missie van Jezus. Daardoor begrijp je dat ambtsdrager-zijn niet om jouw positie draait, maar dat je een instrument bent in de missie van Jezus. Daardoor begrijp je dat christen-zijn niet gaat om later in de hemel te komen, maar dat je als christen meedoet in de missie van Jezus. Het goede nieuws gaat verder. De wereld over. Naar alle mensen.

** getuigen

‘Jullie zullen hiervan getuigenis afleggen’, zegt Jezus. Hij stelt zijn leerlingen aan als getuigen. Het lijkt mij goed om daar even bij stil te staan. Omdat die aanduiding ‘getuigen’ heel veel te zeggen heeft over ons christen-zijn, of je nu ambtsdrager bent of niet (maar voor hen geldt dat in het bijzonder).

‘Jullie zijn getuigen’. Je schrikt als een politie-agent of rechter het tegen je zegt. Je moet onder ede vertellen wat je hebt gehoord of gezien. Een ongeluk, een grote ruzie, een verdacht persoon. Jouw getuigenis speelt mee in vrijspraak of veroordeling. Vroeger was dat nog belangrijker dan nu. Toen hadden ze geen CSI of recherche. Ze hadden alleen getuigen.

‘Jullie zijn getuigen’. Je bent blij met zo’n uitspraak als je zoon en zijn vriendin je daarmee vragen om hun huwelijksacte te bekrachtigen met je handtekening. Je bent getuige van iets moois en helpt graag mee om de belofte van trouw vast te leggen.

‘Jullie zijn getuigen’ zegt Jezus tegen zijn leerlingen. Jullie gaan vertellen wat je hebt gehoord en gezien. Dat getuigenis weegt mee in veroordeling of vrijspraak, heeft gevolgen voor leven of dood. Jullie zullen je handtekening moeten zetten onder het evangelie. Een handtekening, die alle 11 apostelen uiteindelijk met hun bloed hebben geschreven, voor zover we weten. In het grieks is het ook maar één woord voor getuigen en martelaren.

De vraag is natuurlijk, of je het lijntje van de leerlingen zomaar kunt doortrekken naar alle christenen vandaag. Het antwoord is ‘ja’. Wel op een andere manier en met een andere positie dan de apostelen. Wat zij met hun eigen ogen hadden gezien, dat hebben wij van horen zeggen. Maar het belangrijkste wat zij te vertellen hadden, had te maken met hun geloof. Dat Jezus Gods Zoon is, dat zijn kruisdood het offer ter verzoening is, dat geloof in hem gevraagd wordt, daarvan getuigden zij. Daarvan getuigen wij. Elke christen is een getuige. Of je wilt of niet. Je woorden en je daden vertellen iets van de Heer. Ook als je daar niet bewust mee bezig bent. Zelfs als je dat probeert te verstoppen.

Wij zijn getuigen. Dat is onze functie in de beweging van Jezus Christus. Vanuit de hemel is Hij met zijn werk bezig. Dat doet Hij door jou en door mij. Voor ambtsdragers krijgt die verantwoordelijkheid meer profiel. Maar de aanstelling van de apostelen tot getuigen loopt direct door naar elk mens die inzicht krijgt in de bedoeling van Jezus Christus.

** inhoud: Jezus’ heilbrengend werk

Soms lijkt het zo ingewikkeld. Geloven, christen-zijn, de Bijbel, werk in de kerk, ambtsdrager-zijn. We zoeken in het afscheidsword van Jezus naar de kern. Waar draait het om? Jezus vertelt ons wat *zijn* missie is. Dat is goed om te weten. Het biedt ons het kader van ons geloof, van ons kerk-zijn, al het werk in de kerk. Het staat in het kader van de doorgaande beweging van Gods heilswerk. Het goede nieuws gaat de wereld in. U, jij en ik spelen als getuigen daarin een bepalende rol.

Maar dan moet natuurlijk wel duidelijk zijn, wat de inhoud van ons getuigenis is. Waar zijn we getuigen van? Wat is de inhoud van ons geloof? Kort samengevat: Gods bedoeling met Jezus. De betekenis van zijn sterven en zijn opstanding. Daarop is het onderwijs

van Jezus gericht. In de bijzondere periode na zijn opstanding en voor zijn hemelvaart. Hij laat zijn leerlingen zien, hoe in zijn sterven en opstanding de Schriften in vervulling zijn gegaan. De leerlingen leren begrijpen wat de betekenis is van alles wat Jezus gedaan heeft en wat er met hem is gebeurd. Het gaat hier bij getuigen niet om mensen die het zelf hebben meegemaakt. Maar om mensen die de bedoeling ervan doorzien.

Hoe mooi wordt het ons verteld: 'Hij maakte hun verstand ontvankelijk voor het begrijpen van de Schriften.' Kennelijk begrijpt een mens het niet zomaar. Gods Geest is ervoor nodig, om in te zien wat de betekenis van de gebeurtenissen is. En de Schriften zijn ervoor nodig, de boeken van het Oude Testament vormen daarvoor de sleutel. Daarom is het Oude Testament voor christenen geen achterhaald boek. Maar een boek dat licht werpt op de betekenis van het sterven en de opstanding van Jezus.

Dat de leerlingen het hebben begrepen, hebben ze bewezen in hun prediking. En in het verlengde daarvan in de boeken van het Nieuwe Testament. In evangeliën en brieven verwerken zij het geestelijk inzicht dat ze over Jezus hebben ontvangen. De bedoeling van zijn sterven, de betekenis van zijn opstanding. Dat vormt de inhoud van het getuigenis. Het is de kern van het christelijk geloof, hoeveel thema's er verder ook aan de orde kunnen zijn. Geestelijk inzicht over Jezus. Je kunt erin groeien door bestudering van het Oude en van het Nieuwe Testament. Biddend om Gods Geest. Bij de veelheid aan onderwerpen is dat de kern. Broeders en zusters, van uw geloof en van uw getuigenis! En ouderlingen en diakenen, van jullie boodschap en van jullie wijsheid. Niet voor niets wordt in het bevestigingsformulier ook aangegeven dat ouderlingen 'ijverig Gods Woord moeten bestuderen'. Misschien moeten we daar in de vergaderingen nog meer ruimte voor maken. In de betekenis van Jezus Christus klopt het hart van ons geloof, en van onze gemeente. Daarin ligt de inhoud van uw en ons getuigenis.

** doel: bekering en vergeving

Wie iets van dat inzicht heeft ontvangen, die wordt onmiddellijk door de Heer gemobiliseerd. Zodra je iets hebt begrepen van de betekenis van Jezus' sterven en opstanding, word je meteen ingezet in zijn doorgaande missie. Met als doel, zegt Jezus, dat de ander 'tot bekering komt en vergeving ontvangt.' Opnieuw wil ik dat graag als kern naar voren trekken. Het afscheidswoord van Jezus helpt ons om ons werk en onze inzet uit te lijnen. Dit is het doel: dat mensen tot bekering komen en vergeving van zonden ontvangen.

Dat zijn grote woorden. Die voor veel mensen vandaag ouderwets klinken. Bekering, vergeving, zonden. Weet jij wat Jezus bedoeld met bekering? Dat je niet meer op zichzelf gericht bent, maar op God. Dat je leven niet gericht is op eigen macht en eer, maar op het dienen van Jezus Christus. Een nieuwe oriëntatie, een nieuwe focus. Omdat je gezien hebt wat Jezus voor je heeft gedaan. En hoeveel vrijheid, vrede en vreugde daarin ligt.

En vergeving van zonden. Dat een mens bevrijd wordt van de verwoestende verstikking van het kwaad. Dat een mens gered wordt van de dood. Dat een mens verlost wordt van zijn schuld, van zijn tekorten. Elke keer moet je dat opnieuw horen. Elke keer moet je dat opnieuw vertellen en erom bidden. Daar draait het om, in de kerk, in het ambtelijk werk en in je leven. Het gaat er niet om dat alles netjes verloopt. Dat we niet teveel gedoe hebben. Dat het gedrag geen vragen oproept. Maar dat mensen zich naar God toewenden. Dat mensen zich aan Jezus Christus geven. En het leven ontvangen.

Bekering en vergeving. Dat is het doel. Getuigen is het middel. Niet hard confronteren met de waarheid, maar getuigen van Gods genade in Christus. Niet verleiden met mooie verhalen, maar vertellen wat Jezus Christus heeft gedaan en wat daarvan de betekenis is. Vertellen met woorden en vertellen met daden. Onder Gods zegen leidt dat tot bekering en vergeving. Zo gaat het leven open voor de mensen in deze wereld.

** toerusting: 'kracht uit de hemel'

Een timmerman heeft tijdens zijn werk een overal aan. Een brandweerman draagt een brandwerend pak. Een duiker draagt een duikpak. Praktisch, noodzakelijk en handig voor je werk. Zo is een getuige van Christus bekleed 'met kracht uit de hemel', zegt Jezus.

Jezus bedoelt de kracht van de Heilige Geest. Hij zal ervoor zorgen dat na zijn vertrek die belofte wordt ingelost. En zijn leerlingen de Heilige Geest ontvangen. Niet alleen de kleine groep van apostelen. Maar ieder die Hem erkent als Heer. Je ontvangt de Geest, die moed geeft om te blijven getuigen, zelfs als er tegenwerking of irritatie ontstaat. Want een oproep tot bekering kan een mens pijnlijk raken. De Geest die wijsheid en de liefde geeft om de goede woorden te spreken, in welke situatie ook.

Jezus bekleed zijn getuigen met kracht uit de hemel. De leerlingen mogen niet eens aan hun werk beginnen, voor ze deze werkkleding hebben ontvangen. Ach, het gaat niet eens om een uniform die je alleen in werkuren draagt. Het gaat om een blijvende en diepgaande vervulling met Gods Geest, die bij je christelijke identiteit hoort.

Ik ben wel eens bang, dat we te weinig rekening houden met die kracht uit de hemel. Dat we er vanuit gaan, dat we het met onze eigen kracht en wijsheid moeten doen. Dat we het zelf willen overzien en organiseren. En als we het niet voor ons zien, beginnen we er niet eens aan. Maar denk niet te klein van Gods Geest! Jezus bekleedt je met zijn Geest. Op Hem kun je vertrouwen!

** leven en werken vanuit de bron

Hebben we het te ingewikkeld gemaakt? Het christelijk geloof, het ambtelijk werk, het kerkzijn? Hoe goed is het dat wij ons door de laatste woorden van Jezus weer laten terugbrengen bij de kern. Jezus vertelt ons van wat zijn missie is: het goede nieuws gaat de wereld in, jullie zijn de getuigen die daarvoor nodig zijn. Jezus maakt ons duidelijk waar het om draait: inzicht in de bedoeling van zijn sterven en opstanding, zodat ieder zich tot God bekeert en vergeving ontvangt. En Jezus geeft daarvoor de Heilige Geest, de kracht uit de hemel.

Natuurlijk zijn er in het geloof nog veel meer onderwerpen te bespreken. En kom je als ambtsdrager allerlei situaties tegen. En spelen er in de kerk ook andere discussies. Maar dit is de kern. Hier draait het om. Hier klopt het hart. Hier begint het en hierop loopt het uit. Zo houd je de hoofdlijn in het oog. Leer je onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken. Krijg je inzicht en liefde, wijsheid en kracht. Bid je om Gods Geest. En word je steeds meer een levende getuige van Jezus Christus. Zodat zijn missie verder gaat.

Amen